

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 1 / 4

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Rådhuset
1559 København V

Bispebjerg Lokaludvalgs Høringssvar vedrørende det genfremlagte forslag til Vandhandleplan for Københavns Kommune 2015 kaldet DEN BLÅ BY

29.07.2015

Tak for muligheden for at kommentere det fremlagte forslag til Vandhandleplan for Københavns Kommune 2015 kaldet DEN BLÅ BY

Overordnet er vi enige i målet om at skabe et København, hvor vandet i byens søer, vandløb og langs kysten er rent samtidig med, at vi gør naturen mere attraktiv og sikrer, at alle har adgang til grønne områder med rent vand.

For at nå målet skal der sættes fokus på at minimere udledning af spildevand fra kloaksystemet til vandløb, søer og havet ved at bygge bassiner, som kan forsinke spildevandet og ved at holde regnvandet væk fra kloakkerne.

Rent ferskvand er samtidig for god en ressource til blot at kassere via den nærmeste kloak. Vi skal derfor bruge regnvandet i vores vandområder, hvor det er rent nok, eller hvor det kan renses, og de vandløb og søer, som i de sidste mange år er blevet behandlet som kloaktekniske anlæg, skal restaureres, så de kommer til at bidrage til byens kvaliteter.

Billet til tog der er kørt

Vi er fuldt vel klar over, at dette er 2. version af denne plan, som på grund af forsinkelsen af Statens Vandplaner er forsinket 7 år.

Med formel "udløbstid" ved årets udgang er denne plan derfor en billet til et tog der er kørt, og der skulle derfor sådan set ikke være grund til at kommentere den yderligere.

Imidlertid kører planen i nogen grad på to ben, der ikke er kongruente, idet den også forsøger at løfte sløret for Københavns Kommunes planer for perioden 2015-2021, og det er der i høj grad behov for at kommentere, selvom der dog jo snart forventes en ny vandplan for den kommende periode.

I 2000 vedtog EU Direktiv nr. 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger af 23. oktober 2000 – i daglig tale vandrammedirektivet. Direktivet fastlægger bindende rammer for vandplanlægningen i EU's medlemslande, og direktivets overordnede mål

Bispbjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispbjerglokaludvalg.kk.dk

side 2 / 4

er, at alt vand, overfladevand og grundvand senest inden udgangen af 2015 skal have opnået mindst ”god tilstand”.

Dette er selvfølgelig en illusion, især fordi statens indsats har været meget fodslæbende.

Heldigvis har man mulighed for ”i ganske særlige og begrundede tilfælde” at forlænge fristen for opfyldelse af miljømålene to gange med seks år til senest den 22. december 2027.

I den nuværende statslige vandplan er de fleste af de nødvendige indsatser udsat til vandplansperiode 2015-2021. Da den aktuelle planperiode udløber om få måneder, har dette en indbygget nødvendighed.

Vi har i denne sammenhæng respekt for, at Københavns Kommune har ambitioner udover dette.

Klimatilpasningsprojekterne savnes

Det er en svaghed ved DEN BLÅ BY, at Klimatilpasningsprojekter ikke er inddraget. Forklaringen er givetvis, at den endelige planlægning slet ikke er tilendebragt.

Desuden er formålet med klimatilpasningsprojekterne konkret at håndtere vand, mens formålet med den Blå by er de mere rekreative og biologiske aspekter.

Imidlertid beskæftiger de to planer sig stort set med de samme vandmængder. Det er derfor dybest set en illusion at adskille de to typer af planer.

At samtænke de to slags planer vil give god mening, - ikke mindst økonomisk set. Hvis man som led i klimaregulering også kan opnå en bedre vandkvalitet, slår man to fluer med et smæk.

Den næste vandhandleplan, - DEN BLÅ BYs efterfølger, - bør derfor selvsagt også omfatte klimatilpasningsprojekter.

Utterslev Mose

Utterslev Mose fremtræder som et idyllisk parklignende søområde i den nordvestlige del af Københavns Kommune, og der er store natur- og rekreative interesser knyttet hertil.

Utterslev Mose er imidlertid også Danmarks måske mest forurenede sø. Forureningen skyldes især fortidige synder, selvom der stadig pågår en væsentlig og vedholdende tilførsel af kloakoverløbsvand.

Det årlige kloakoverløb er i disse år ca. 56 000 m³ kloaktilblandet overløbsvand om året eller svarende til ca. 10% af søens vandmængde. Størstedelen af vandtilførslen til mosen pumpes dog op fra Harrestrup Å, som i sig selv også er belastet af utallige kloakoverløb.

Det kan af samme grund undre, hvorfor indsatsen med reduktion af næringsstofbalancen er udskudt for Utterslev moses vedkommende.

Især synes spørgsmålet om tungmetalforurening utiltrækkeligt belyst. Lige nu kunne være et godt tidspunkt at få foretaget en kemisk

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 3 / 4

undersøgelse af sammensætningen af vandet i stormosen og mængden af tungmetaller i sedimentet.

Udløbet U 11 fra Gladsaxe udleder over 40 000 m³ kloakoverløbsvand årligt, og UM 26 fra København udleder over 10 000 m³ årligt. Disse to overløb svarer til 90% af den samlede kloakoverløbsudledning.
Det anbefales at iværksætte en langsigtet plan for at afskære disse udløb.

Hvis det skal ske uden samtidigt i praksis at afskære væsentlige vandtilløb til mosen, vil det kræve, at der på anden vis kan sikres tilførsel af mere rent vand.

En række mindre klimatilpasningsprojekter vil medføre øget tilførsel af rent regnvand til mosen, hvilket er en tilfredsstillende udvikling.

Aktuelt arbejdes med opstilling af et forslag til helhedsplan for Utterslev Mose, der både skal overveje de rekreative, biologiske, driftsmæssige og forureningsmæssige aspekter af mosen. En videreudvikling af dette planarbejde synes at være i god fremdrift, hvilket vi er meget tilfredse med.

Fortsat pres på de nordlige kommuner

Eftersom især Gladsaxe men også Gentofte altid har været største forurenere af Kagsåen, Utterslev Mose, Nordkanalen og Søborghus Rende, er håndtering heraf et meget vigtigt aspekt, som fortsat synes at være uforløst. Det virker uforståeligt, at disse kommuner ikke har fået pålagt at skulle løse problematikken med overløb via statens vandplan, når København har fået udpeget et antal overløb som skal reduceres. Københavns kommune bør endnu engang give udtryk for, at dette ikke er i orden.

Vi kan kun opfordre til bestandig opmærksomhed på at sikre, at kommunerne nord for København selv håndterer egen forurening.

Det er vigtigt, at der lægges pres på Gladsaxe og Gentofte kommuner så de reducerer spildevandsoverløb til mosen, Fæstningskanalen, Nordkanalen og Søborghus Rende. Københavns kommune er afhængig af disse kommuners beslutninger for at kunne leve op til god økologisk vandkvalitet.

Det traditionelle princip om at lade forurenere betale (hvilket især ville lægge en byrde på Gladsaxe Kommune), er det ikke realistisk at håndhæve, - problemet er for stort.

Lygte Å

Vi bemærker at Lygte Å og Ladegårdsåen er udtaget af planen, både fordi statens vandplaner ikke stiller krav til rørlagte åer, og fordi der pågår et planlægningsarbejde ift. Ladegårdsåen.

Bispebjerg Lokaludvalg undrer sig dog over, at Lygte Å sættes på stand by, når klimatilpasningsenheden har sat Lersøen på som en af de højst prioriterede opgaver.

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 4 / 4

Synergien mellem disse opgaver bør udnyttes, fordi at genåbning af Lygte Å kunne have en vigtig rolle at spille som aflastning af de tilbagevendende oversvømmelser af Lersø park Allé.

Søen ved Ryparken

Som led i klimatilpasning skal etableres en sø ved Ryparken. Når denne sø om få år er etableret, er den ikke bare et regnvandsreservoir, men en ligeværdig del af Københavns Søer og vandløb. Det samme gælder for Lersøen. Derfor er det så vigtigt at integrere klimatilpasningsprojekterne i de fremtidige vandhandleplaner. Man kunne for resten via et kanalsystem langs banen på ca. 200 meters længde forbinde denne fremtidige sø ved Ryparken til søen i Ryvangs naturpark, der ofte mangler vand.

Med venlig hilsen

Alex Heick
Formand for Bispebjerg Lokaludvalg

VANLØSE LOKALUDVALG

Vanløse Lokaludvalg
Frode Jakobsens Plads 4, 1. sal
2720 Vanløse

Telefon
3819 0860
EAN nummer
5798009800077

Vanløse Lokaludvalgs høringsvar vedr. Vandhandleplan "Den Blå By".

Vanløse Lokaludvalg har den 22. juni modtaget forslag til Københavns kommunes vandhandleplan 'Den Blå By'. Svaret har været drøftet i Lokaludvalget, der hermed afgiver svar fra sit ordinære møde d.30. august 2012.

Udkast til høringsvar på Københavns kommunes vandhandleplan

Vandhandleplanen for Københavns kommune 'den blå by' er generelt set en visionær udmøntning af de(n) statslige vandplan for Øresunds opland. Der mangler endnu detaljer, men overordnet ser visionen fornuftig ud.

Vanløse lokaludvalg er meget interesseret i at blive inddraget i den konkrete projekteringsfase af de forskellige genopretningsprojekter, bl.a. fordi vi ligger inde med megen lokal viden om området. Vi tilslutter os, at flere af planens projekter påbegyndes hurtigst muligt, men med den forventning at planen og de deraf afledte projekter godkendes af Parkbrugerrådet og fredningsnævnet, og efterfølgende indarbejdes i pleje- og udviklingsplanen på området, inden projekterne endeligt gennemføres. Vi kan ikke anbefale en meget lang tidshorisont for arbejdet omkring Krogebjerg, den efterfølgende Harrestrup-plan og endelig Pleje- og Udviklingsplanen.

Den primære målsætning med vandhandleplanen er, at vore vandområder, inden 2021 (og helst før), lever op til kravet om god økologisk kvalitet fra EU's vandrammedirektiv. Derfor må den primære indsats være stilet efter begrænsning af overløb til vore vandområder, og det primære fokusområde er at få afviklet alle overløbsbygværkerne som den første indsats. I Københavns kommunes vandhandleplan, den blå by, er der beskrevet, at der her befinder sig 23 overløbsbygværker, hvoraf 20 befinder sig på Harrestrup Å-strækningen.

Allerede i 2013 påbegyndes etablering af et rørsystem til afvikling af 15 af de 20 overløbsbygværker. Dette bakker Vanløse fuldt op omkring. Vi lægger vægt på, at der for de resterende 5

22-08-2012

Sagsnr.
2012-115010

Dokumentnr.
2012-614159

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Vanløse Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

overløbsbygværker indgås aftale/r med omegnskommuner, med beliggenhed i den nordlige/vestlige del af Harrestrup Å for at undgå, i tilfælde af overløbshændelser, at der afledes urensset overløbsvand. Arbejdet med åen afsluttes bedst efter afvikling af de 5 overløbssvævrer.

Harrestrup Å er i sit nuværende indhegnede løb uden for fredningen af de lokale områder, men så snart man påtænker at slynge åen uden for indhegningen, bevæger man sig ind et fredet område, hvilket betyder, at det skal behandles i Parkbrugerråd og Fredningsnævn for efterfølgende indarbejdelse i pleje- og udviklingsplanen på området.

Delstrækning 2, fra Slotsherrensvej til Jyllingevej: I Krogebjergparken bør man ved slyngning af åen holde sig inden for de eksisterende å-løb og de to parallelt løbende grøfter: således vil man kunne undgå for mange forstyrrelser af eksisterende fritidsaktiviteter, såsom legepladser m.m.

Delstrækning 3, fra Jyllingevej til Damhussøen: Damhusengen er det store område, hvor mange fritidsaktiviteter samles, herunder fodboldbaner (med beliggenhed på de tørreste områder af engen og kan derfor ikke flyttes) og fodgængere og hundeluftere på gåture på tværs af engen. Om vinteren anvendes engen som skøjtebane af de lokale børn, hvilket ikke kræver afspærring, idet der er meget lavvandet og derfor ikke udgør en særlig risiko for skøjteløberne. Genslyngning af åen på tværs af engen vil ændre det eksisterende udtryk væsentligt og skabe forstyrrelser af de eksisterende fritidsaktiviteter på engen. Dette formoder vi vil kræve etablering af flere nye broer, således at fodgængere og andre parkbrugere fortsat kan anvende hele engarealet, hvilket igen vil ændre det eksisterende udtryk væsentligt; dette er ikke ønskeligt. Dertil kan der være bekymring for, at de eksisterende vådområder med den tilhørende flora vil forsvinde som følge af vandingen af engen ved genslyngning af åen.

Vi forslår, at man bibeholder å-løbet, i dets eksisterende løb langs engen, og at genslyngningen udelukkende foretages i syd-enden, hvor å-løbet i forvejen er tværgående hen over engen. Samtidigt vil der herved spares etableringsudgifter, fordi åen nødvendigvis skal beholde sit nuværende løb under Jyllingevej, og slyngning af åen på Damhusengen vil betyde, at åen må skæres dybere ned i engarealet. En slyngning af åen ud over engen anser vi derfor som uhensigtsmæssig i relation til de nuværende forhold.

Afløb fra 100 års-grøften på Vanløsesiden langs Damhuseng og sø kan reetableres, så afvandning af de tilstødende arealer kan ske, som det oprindeligt var tiltænkt.

Med venlig hilsen
Bent Christensen, formand for Vanløse Lokaludvalg

VALBY LOKALUDVALG

Valby Lokaludvalg
Valby Kulturhus, 1. sal
Valgårdsvej 4-8
2500 Valby

www.valbylokaludvalg.kk.dk

E-mail

ZM5Y@okf.kk.dk

EAN nummer

5798009800176

Høringsvar vedr. Københavns Kommunes vandhandleplan 2015

Valby Lokaludvalg har modtaget Den blå by – Vandhandleplan for Københavns Kommune, 2015 i høring. Vandhandleplanen er behandlet i miljøgruppen og dette høringssvar fremsendes med forbehold for lokaludvalgets endelige godkendelse den 11. august.

Valby Lokaludvalg har noteret, at der stort set er tale om en genhøring af vandhandleplanen fra 2012. Som tidligere nævnt er det prisværdigt, at Københavns Kommune har udarbejdet en så ambitiøs plan for forbedring af vandmiljøet, hvor man ønsker miljøfremskridt der er større, end det der er lagt op til fra statslig side.

Valby Lokaludvalg følger allerede arbejdet med Harrestrup Å og rørbassin i Vigerslevparken nøje og det er oplagt at de forskellige projekter samtænkes.

Valby Lokaludvalg finder det glædeligt, at der arbejdes for at reducere overløbene til Harrestrup Å. Det vil forbedre vandkvaliteten væsentligt. Valby Lokaludvalg har noteret, er der på sigt kun skal være et overløb pr. år fra bygværkerne.

Ifølge vandrammedirektivet skal vandhandleplanerne ud over mål for udbredelse af ålegræs indeholde mål for fytoplankton og bundfauna som biologiske kvalitetselementer i kystvande og mål for fisk og vandplanter som biologiske kvalitetselementer i vandløb. Det er beklageligt at disse mål endnu ikke er færdigudviklede og interkalibrerede. Det betyder at status på tilstanden for et langt stykke af Harrestrup Å/Damhusåen ikke er beskrevet, på trods af at miljømålet også her er god økologisk tilstand. Valby Lokaludvalg ser frem til at der i kommende planperiode er medtaget flere kvalitetsparametre.

22-06-2015

Sagsnr.

2015-0130114

Dokumentnr.

2015-0130114-1

Med venlig hilsen

Henrik Palsmar
Formand for miljøgruppen i Valby Lokaludvalg

Michael Fjeldsøe
Formand for Valby Lokaludvalg

Et lokaludvalg i

KØBENHAVNS KOMMUNE

Valby Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

AMAGER VEST
LOKALUDVALG

Sundholmsvej 8
2300 København S

E-mail
ZH3T@okf.kk.dk
www.avlu.dk

Teknik og Miljøforvaltningen

Hørings svar vedr. Vandhandleplan 2015

Kære Teknik- og Miljøforvaltning,

Herunder sender Amager Vest Lokaludvalg sine kommentarer til Høringsudkast til Vandhandleplan 2015: Den Blå By.

Del 1: Overfladevand

Vandløbene på Amager er udgået af planen, da de er private og organiseret i to vandlaug og der er derfor ikke specifikke krav til at kommunen holder dem i en god økologisk tilstand. Imidlertid er status, at alle vandelementer i Ørestad opfylder de opstillede mål for vandkvaliteten. Lokaludvalget vil dog her henstille til, at afvandskanalerne vedligeholdes efter gældende aftaler. Det er fx konstateret af Ørestad Vandlaug, at den nordre landkanal ikke vedligeholdes i tilstrækkelig grad.

I planen tages der stilling til Grønjordssøen og kystvandene (Øresund, Kalveboderne og havnen). Grønjordssøen har det godt og opfylder målsætningen om god økologisk tilstand. Øresund er i ringe økologisk tilstand og skal op på 'god økologisk tilstand'. Kalveboderne og havnen er ikke klassificeret endnu.

Lokaludvalget bakker op om en indsats for kystvandene ifm. vandhandleplanerne. Det udredningsarbejde, der skal belyse sammenhængen mellem kvælstofbelastningen og kystvandenets miljøtilstand frem mod næste vandplanperiode, vil kunne styrke fokus og igangsætte et større indsatsprogram over for påvirkningerne af kystvandene. Det er positivt, at når de statslige vandplaner ikke omfatter lokale indsatser for kystvande – ud over den indirekte effekt fra søer og vandløb, så fortsætter Københavns Kommune med at lave reduktioner i mængden af udledt spildevand og med at bygge nye bassiner til at tilbageholde spildevand ved kraftig regn. Lokaludvalget er også optaget af, at mængden af afledt forurennet vand kan og skal reduceres via diverse LAR- og klimatilpasningsprojekter.

Vi imødekommer også, at der fremover vil blive stillet kvalitative krav til både fisk, planter og bundlevende dyr.

19-06-2015

Sagsnr.
2015-0139406

Dokumentnr.
2015-0139406-3

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Amager Vest Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Vandhandleplanen og klimatilpasning

Vandhandleplanen udtrykker en ambition om at bidrage til en ren natur i byen. Det skal ske bl.a. ved at minimere udledning af spildevand fra kloak. Fx 'first-flush' bassiner, der holder på den del af overløbet fra kloakken.

Hvor det er muligt, vil kommunen lede rent overfladevand til nedsivning eller opsamles til vandingsformål eller lignende. Lokaludvalget ser frem til at kommunens klimatilpasning kobles ind i denne og kommende vandhandleplaner, og dermed skabe synergi og god økonomi, hvis projekterne samtænkes.

Del 2: Grundvand

Lokaludvalget bakker op om ambitionen om at beskytte og forbedre grundvandets kvalitet mest muligt. Og det er i høj grad i lokaludvalgets og lokalsamfundets interesse, at den overfladehåndtering af regnvand, der er fokus i København, samtidig skaber forskønnelse, begrønning og mere friluftsliv i byen.

Med venlig hilsen, på vegne af Amager Vest Lokaludvalg

Lars Rimfalk Jensen, formand

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk
Til: [TMFKP BA CMB Vand](#)
Emne: Høringssvar: Udkast til Københavns Kommunes vandhandleplan (). Afsender: Amager Øst Lokaludvalg
Dato: 26. juni 2015 12:12:50

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Udkast til Københavns Kommunes vandhandleplan

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer:
Svar id: 9779
Navn: Amager Øst Lokaludvalg
Postnr/by: 2300 København S
Organisation: Amager Øst Lokaludvalg
Adresse: Jemtelandsgade 3
Email: info@aoelu.dk
Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Amager Øst Lokaludvalg takker for høringen. Amager Øst Lokaludvalg drøftede høringen på dets møde den 25. juni. Lokaludvalget har ikke bemærkninger til høringen.

Mvh Amager Øst Lokaludvalgs sekretariat på vegne af Amager Øst Lokaludvalg

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/9779>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på: n/a

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse. Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Njalsgade 13, 2024
2300 København S

Vandplaner og havmiljø
J.nr. NST-421-00613
Ref. sabkr
Den 9. juli 2015

TMFKPVand@tmf.kk.dk

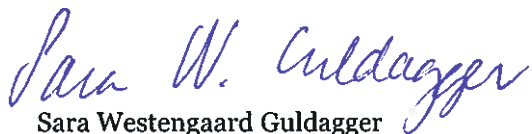
Naturstyrelsens bemærkninger til Københavns Kommunes forslag til vandhandleplan

Naturstyrelsen gennemgår samtlige kommuners forslag til vandhandleplaner for realiseringen af de statslige vandplaners indsatser.

Det er Naturstyrelsens opfattelse, at Københavns Kommunes forslag til vandhandleplan grundlæggende opfylder miljømålslovens krav og giver overblik over kommunens planlagte implementering af de statslige vandplaner.

Naturstyrelsen har derfor ingen bemærkninger til Københavns Kommunes forslag til vandhandleplan.

Med venlig hilsen

Sara Westengaard Guldagger
Kontorchef
Naturstyrelsen

Herlev
Kommune

Herlev Bygade 90 • 2730 Herlev

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltning
Vand og VVM
Njalsgade 12, 2024
2300 København S
Att.: Lisbeth Gervin

13. juli 2015
Journalnr. 163-2015-11136

Herlev Kommunes svar til Københavns Kommunes om forslag til vandhandleplan 2015

Herlev Kommune har den 29. maj 2015 modtaget Københavns Kommunes forslag til vandhandleplan 2015.

Herlev Kommune har ingen bemærkninger til jeres forslag.

Du er velkommen til at kontakte mig på tlf. 44 52 64 30 eller sende en mail til bolette.halfdan-nielsen@herlev.dk.

Venlig hilsen

Bolette Halfdan-Nielsen
Natur- og Miljømedarbejder

Høringsvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring: Udkast til Københavns Kommunes vandhandleplan

Ladegårds Å

I den første udgave af Vandhandleplanen fremlagde kommunen en vision om at åbne Ladegårdsåen, en nedgravet og rørlagt å under Åboulevard og Ågade, og en åbning af åen tænkte sammen med klimatilpasningsarbejde, herunder skybrudsplanen. Planen blev godkendt af TMU, men planen måtte herefter trækkes inden BR-afstemningen, da Statens Vandplaner skulle gå om grundet procesmangler.

Henvisning til Ladegårdsåen er i denne 2. udgave af planen fjernet, idet man henviser til, at trafikforholdene på Åboulevard skal afklares og at en åbning af åen dermed ikke realistisk kan gennemføres inden for planperioden.

Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg sidder i følgegruppe for forundersøgelsen af Ladegårds Å-projektet. Vi er enige i, at en åbning ikke kan foretages inden for planperioden, men vi mener modsat det er vigtigt – netop som bl.a. folketingets partier og Danmarks Naturfredningsforenings landsorganisation viser støtte til projektet – at man ikke sender et signal om at trække støtten.

Rent fagligt må vi også sige, at forundersøgelsen af Ladegårds Å har få ressourcer, og at man i vidt omfang har valgt at bruge kræfterne på trafik- og konstruktionsanalyser, samt skybrudshåndtering. En forståelig prioritering, som betyder, at de biologiske, rekreative, hydrologiske og vandmiljø-tekniske forhold, samt mulighed for LAR / sekundavand kan oplyses bedre. Der mangler særligt en åben tilgang til den rumligt-geografiske og tidsmæssige dimension (historiske og forventede fremtidige vandmængder) i vandsystemet, som typisk ikke fanges af en begrænset teknisk foranalyse.

22-07-2015

Indstilling: Ladegårds Å bevares i Vandhandleplanen som perspektivprojekt og en lille del af de oprindeligt 250 millioner kr. til åbningen af Ladegårds Å fra 1. udgave af Vandhandleplanen bruges på en grundigere og bredere analyse af vandelementet i projektet.

Sagsnr.

2015-0174357

Dokumentnr.

2015-0174357-1

Vand som rekreativ ressource og klimatilpasning

Jf. tidligere høringssvar til styringsstrategi for vandløb, ser Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro vand som en rekreativ ressource:

”NLU og MPN ser vand som en ressource, der også kan give helt nye rekreative muligheder i byen, samt tilpasser den tætte befæstede by til fremtidens klima ved at modvirke UHI (Urban Heat Island).

Målsætningerne i klimatilpasningsplanen/skybrudsplanen (LAR 30%) kan over en årrække give mere vand i systemet, når tagarealerne afkobles den eksisterende kloak og regnvand i stedet ledes til vandsystemet (evt. efter lokal oprensning).

Med vores opfattelse af vand som ressource, er situationen med overløb til Øresund fra Emdrup Sø uhensigtsmæssig og bør søges begrænset så vidt det er muligt - specielt fordi det også forhindrer, at der i perioden med overløb sendes rent vand til Lygte Å, Ladegårds Å og Indre Søer

Vi anbefaler at kommunen undersøger, om rensekapaaciteten kan øges eller overløbet og Lygte Å kan adskilles, så det samlede antal liter vand, der sendes ad Lygte Å, Ladegårds Å til Indre Søer, kan øges. Styrestrategien bør også integrere og understøtte, at flest mulige tagarealer og andre områder afkobles kloak og at kloakoverløb derefter fjernes hurtigst muligt.”

Jf. Klimaplan, vandhandleplan m.fl. er det mest sandsynlige scenarie, at der grundet klimaforandringer vil komme større sæsonudsving i nedbøren og overfladevand. Vi kan derfor forvente længere tørkeperioder med hedeølger (Urban Heat Island) og lav vandstand i Indre Søer samt eventuel genåbnet Ladegårds Å. En mere fleksibel brug af de eksisterende vandressourcer vil derfor være ønskelig. Set ud fra et *smart-city* perspektiv bør hele byen indrettes som en svamp, som optager vand i våde perioder og afgiver vand i tørkeperioder. I dag er det sådan, at regnvandet sammenblandes med forureningskilder når det regner meget, og så betaler man forsyningsselskabet for at lede det hele ud i Øresund, som det sker fra Emdrup Sø.

Indstilling: Udledning til Øresund af vand fra Emdrup Sø søges begrænset, så vi i stedet kan få det ind til Indre Søer, som i de senere år har haft meget lav vandstand.

En anden mulighed for en mere smart brug af vandressourcen er afværgepumpningerne, som er fint beskrevet i Del 2. Det fremgår dog ikke klart af oversigten, hvor stor en del af afværgepumpningerne der udnyttes som egentligt sekundavand og hvor meget der ledes gennem kloak mod betaling til forsyningsselskabet.

Indstilling: I Del 2: Grundvand, appendix 2015, 5.2 er oplyst de forskellige muligheder for brug af grundvandsressourcen. Vi foreslår at man tilføjer et underpunkt til Sekundavand: *Supplering af overfladevand i tørkeperioder*, samt tilføjer en vurdering ud fra baggrundsmaterialet af en mulig brug som overfladevand.

LAR og Sekundavand

Som udgangspunkt er ”Vandhandleplan for Københavns Kommune” en god plan, godt gennemarbejdet og velgennemtænkt, men planen mangler ambitioner omkring udvikling og innovation inden for genbrug af regnvand og Lokal Afledning af Regnvand (LAR) og ambitioner omkring løsninger, hvor overfladevand kan renses lokalt og dermed danner grundlag for forøgelse af rekreative grønne områder i bydele hvor der er alvorlig mangel på grønne områder.

Det vigtigste princip er at sikre rent drikkevand til Københavns beboere, til en pris der er til at betale for almindelige mennesker.

Som udgangspunkt er det derfor vigtigt at se vores grundvand i sammenhæng med muligheder for en reduktion af forbruget af grundvand i form af rent drikkevand. En reduktion af forbruget af drikkevand vil sikre mod en fortsat udvikling, hvor drikkevand skal hentes længere og længere væk, med et større og større forbrug af ressourcer, for at fremskaffe den fornødne mængde rent drikkevand til forbrugerne på Nørrebro. En bæredygtig udvikling vil være at satse på Lokal Afledning af Regnvand (LAR) hvor ejendomme genanvender deres regnvand til f.eks. toiletskyl eller i vaskemaskiner.

Indstilling: Vi foreslår, at der i forbindelse med gennemførelse af Vandhandleplanen, oprettes en innovations- og udviklingspulje, til borgergenereret innovation og brugerdrevet udvikling, inden for genbrug af regnvand og Lokal Afledning af Regnvand (LAR). Samtidig skal der satses markant på ændringer af brugeradfærd, så det vil lykkes at reducere forbruget til et meget mere ambitiøst mål end de nuværende 100 l. pr. år pr. borger.

Vi foreslår at HOFOR`s sekundavandspulje med 50 % tilskud genindføres med 2 mio.kr årligt ligesom kloakrefusionsordningen bør forøges til 15.000 kr. pr. bolig med en ramme på yderligere 20 mio. kr. hvor der ikke kun sker afkobling og bortledning til faskiner men tillige sker genanvendelse af regnvand, samt at der ydes tilskud til tilbageløbsventiler og gratis HOFOR vandmålere – også gerne på tilløb til lokale faskiner (som aflaster spildevandsrensingsanlæg og kloaknettet ifm. Skybrud).

Med venlig hilsen

Formand for Nørrebro Lokaludvalg
Mogens Petersen

DN København

Formand: Louise Holst Hemmingsen, Ravnsborggade 15B, 2, 2200 Kbh N
Telefon: 25 85 36 64, e-mail: koebenhavn@dn.dk

Dato: 13.07.2015

Til: Københavns kommune
Teknik og Miljøforvaltningen

Høringssvar fra DN-København til "Den blå by", vandhandleplan for Københavns kommune 2015.

DN-København har med stor interesse læst vandhandleplan for Københavns kommune. Planen er jo nærmest en statusrapport, der opsummerer hvad der tidligere har været publiceret i andre sammenhænge og som foreningen har svaret på.

I kapitel 8 beskriver kommunen sine visioner om at være på forkant af vandhandleplanerne. DN-København kan naturligvis kun støtte op om dette.

Foreningen vil vente spændt på næste vandhandleplan, med flere omklassificeringer, med indhold af flere økologiske krav og dermed nye indsatsområder.

Med venlig hilsen

Louise Hemmingsen
formand for DN København